

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, A. M.DC.XXIX

Fer[ia] VI. Post Domin[icam] VI. Qvdrag[esimae]

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56232)

noces. Nostras adhuc animas à mortuis excita, vt nemini nisi tibi soli viuentes, aliud nõ spirent, quam gloriam nominis tui in hoc seculo, & in altero beatitudinis æternæ fructuonem exspectant. Amen.

FER. VI. POST DOMIN. VI.
QVADRAG.

Partitio.

- I. De humana vita breuitate.
- II. De Lazaro infirmo.
- III. De Lazaro resuscitato.
- IV. De mortuo in peccandi consuetudine.

Erat quidam languens Lazarus à Bethania de castello Martha & Maria sororum eius. Ioann. 11.

FIGVRA.

4. Reg. 4.

SVnamitis illa mulier, extremo propter vnici filij mortem dolore affecta, ad pedes Elizæ prophetæ sese prosternens, ac lachrymis, lamentis, & fœmineo vlulatu aërem fatigans, ita eum permouit, vt filium importunitate victus, ad vitam reuocarit. Attollite oculos, Auditores. eosque in hodiernum Euangelium conijcite, & eandem pene rei seriẽ hic perspicietis: hoc namque loco duæ mulieres, duæ inquam sorores, fratris morte ingemiscens, Christi pedibus aduoluuntur, eumque precibus & lachrymis adeo permouent, vt earum postularis annuens, fratrem nouo quodam & inaudito modo ad vitam reuocarit. Quid vobis videtur? an non magnus hic vtriusque rei cõsensus & communio? illic mater pro filij, hic sorores pro fratris vita supplicat: illic Prophetam mortuum excitat, hic omnium Prophetarum Princeps. Illud vero discriminis subest, illic scilicet Elizæ discipulum & seruum, hic vero filium Dei vnigenitum miraculi patratorem esse, miraculi inquam, cui simile Christus nunquam edidisse legitur, quodque miris casibus redundat: in eo namque sepulchrum aperitur, insti-

ta dissoluuntur, saxum reuoluitur, ac mortui ad vitam reuocantur. plura audietis, si Spiritus Sancti auxilium inuocauerimus, & Angelorum hominumque reginam saluatione Gabrielis saluauerimus.

AVE MARIA.

Expostulare cum rerum omnium creatrice natura solitum ferunt Theophrastum Philosophum, quod longius vitæ spatium cornicibus & coruis quam hominibus dedisset. Magnus ille quoque natura arcanorum indagator Plinius, nostram ætatem cū animalium viuacitate comparans, eandem querelam renouauit, naturam dicens cæteris animantibus, soli vero homini nouercam extitisse. cum enim cornices ad quinque secula vitam producere, coruos ad nouem: ceruos ad mille annos viuere, Phœnicem vero ad bis mille, videret, inter tot vero hominum myriades vix vnum atque alterum repetiri, qui centesimum annum pertingat, naturam maximam hominibus iniuriam irrogasse dicebat.

Ac merito quidem mea sententia, Gentiles cum immitti illa & rigida nutrice ita expostularunt, quæ vix nos in luminis auras edidit, quin statim in ærumnarum calamitatumque pelagus demergat, nullaque data quiete, statim ad tumultum violenter etiam inuitos rapiat. Nulli eam melius aut aptius comparare queam. quæ matri Moïsi, quæ filium jam tribus mensibus seruatum, regis tandem iussu obsecuta, fuscelle scirpeque bitumine ac pice illite, impositum in profluentem, omnem maternum affectum exuens, deiecit: Natura ad huius imitationem, plena crudelitatis nos vix natos fluctibus vitæ huius imponit, quibus nunquam, nisi cum ad mortem tendimus, egredi licet.

Imitatur ipsa quoque crudelium illum Pharaonem regem Ægypti, qui omnes masculos Israelitarum iam recens natos occidi iussit, filias vero viuere permisit. Emulatur inquam hoc in genere crudelis illa & inhumana regina, ne dicam tyranna, dum homines jam natos ad mortem cogit, bestiis vero, quas filiabus assimilo, longa vitæ tempora concedit. A deo vt dicere verbo liceat, vitæ nostram breuissimam, imo merum nihil ac velut fumum esse,

esse. Vnde bene mihi medicorum filij in principio præceptorum suorum scripsisse videntur, *Ars longa, Vita brevis*. Aristoteles animalculum quoddam esse asserit, cui nomē Ephemerū, quod latine diarium reddas quadrupes & quaternas alas habens, reptile simul & volucere, quod mane quidem nascatur, meridie sole splendente perfectum fit, sole vero occidente simul occidat, & emoriatur. Vbinam tam mysticū animal reperisti o Philosophē? quod ad viuam humanam vitam exprimat, quæ sæpe vita huius animalculi diuturnior non est. Extenditur hæc interdum vix in annum, aliquando vix ad mensem, aliquando diaria est. Esse nostrum habere incipimus in aurora infantia, in meridie, in virili nempe ætate, perfecti sumus & ad vesperam in senectute emorimur. Docuit hoc me vates regi^o, dum canit: *Mane sicut herba transeat, mane floreat & transeat: vespere decidat, induret & areseat*. Similis quippe o humana vita rosus, quæ in spinis excrecentes mane nascuntur, & nitent, meridie languent, ac vespere decidunt: crescis namq; in miseris & ærumnis, egredieris in aurora iuuentutis, flores & viges in ætate virili, & ad senectutis vesperam euanescis & peris.

Ephemerus es igitur o homo, ac vita tua non nisi vnus dici: non est quod tibi amplius annos pollicearis: Nestorius terminus enim vitæ tuæ vnus tantum est dies. Vnde Ezechias Rex, *De mane usq; ad vesperam finies me*. quasi diceret. Quænam hæc vita est, Domine? ane vere vita poterit nominari? sed hinc discas oportet, o Rex, vitam tuam non nisi vnus diei esse. Et quemadmodum, qui in carcerem eoiecti sunt, numquam diem integrum, post datam sententiam in carcere agunt: ita nemo mortalium, vt bene Iustinus Martyr, & Irenæus obseruarunt, vniquam integrum diem, secundum Dei calendarium supplicando, post mortis sententiam aduersus primum parentem Adam latam, viuere potuit, mille, namq; anni, teste S. scriptura, *tanquam dies besterna qua praterijs*. Nemo enim vnquam ad mille annos peruenit. Adam prius mortuus est, quam ad finem illius diei peruenire potuerit (vixit enim tantum nongentos triginta annos:) alij quidem eum prætergressi sunt, vt

Mathusalem, sed tamen non nisi nongentos sexaginta novem in hoc mundo egit: adeo vt vere dicere possimus; hanc vitam ne integrum quidem diem durare posse.

Aristoteles lib. 1. Physic. quem Auerroes, *Auer. 4. Iamblichus, ac D. Thomas* sequuntur. temporis naturam inuestigans partes examinās, post multa in vtramq; partem allata, tandem in eo cum cæteris conuenit, aliud nihil ipsum esse quam imaginarium quid, quod mente tantum & cogitatione comprehendatur: cum enim tribus constet membris, quæ reuera nihil sunt, præterito nimirum, præfenti, ac futuro, nihil aliud ipsum, quam phantasma quoddam ex trib. compactum membris, esse iudicabant: ipsum enim tempus præteritum, transit, & non est amplius; futurum instat, & nondum adest: præfens punctum est, ac vix nihil, semper enim effluit, & nunquam in eodem statu permanet. Quanto hoc melius de vita nostra dici posset: quæ nihil aliud quam phantasma quoddam, e tribus instantibus & momentis copulatum, quæ in momento & ictu oculi transeunt. Præteritum quippe non est amplius, futurum nondum est, præfens præter momentum nihil est, omniaq; in momento prætereunt & abeunt.

Ita porro sanctissimi viri ac Prophete, *Dauid & Iob* de hac vita, ipsi quoque viuentes, Philosophati sunt; vnus eam vmbra, alter fumo comparat: quorum vestigijs insistens Salomon, eam nihil esse aliud ait, quam inanem vmbra transitum: Iacobus vero Apostolus vapori ad modicum apparenti assimulauit. Sed diutius æ quo huic exordio de vitæ breuitate agentes, immorati sumus, cū breuiores hic fuisse oportuisset. Eius autem rei egregium & viuum nobis exemplum Euangelium hodiernum proponit, iuuenem scilicet honesto loco natum, atque illustribus progenitum parentibus ætatis suæ vigesimo aut vicesimo quinto anno, vita defunctum, jam in quatruduana sepultura fortentem, ac vasto lapide obsecratum. Historiam prosequitur S. Ioannes his verbis: *Erat quidam languens Lazarus à Bethania, de castello Martha & Magdalena, &c.* Ante omnia de Lazaro, deinde de eius resurrectione agemus: atq; ex his duob. eximium hoc saluatoris miraculū eliciemus.

Quod

lib. 1. de
nat. c. 19.

Psal. 87.

Psal. 87.

Hist. tripart.
lib. 1. c. 1.
contra heres.
Psal. 87.

Psal. 108.
Iob. 8.

Sap. 2.

Iacob. 4.

II.

Quod ad primum, refert S. Ioannes, huius miraculi præco, in Bethania castello, quod haud procul Ierosolymis aberat, nobile quædam, Lazarum nomine, Martha & Magdalena adeo in Euangelicis deprædicatarum, fratrem habitasse: qui cum in grauem ægritudinem incidisset, sorores commiseratione & affectu tum naturali, tum fraterno commotæ, Christum summum illum medicum certiore reddiderunt, ut fratris sui; ambarum miseretur, dicentes: *Domine, ecco quem amas infirmatur.* Non miserunt consulere oraculum Beelzebub Dei Accaronitarum, ut olim Ochosias Rex; sed consulere Christum Dominum. Ipsum namq; sciebant summum illum medicum, qui tot iam infirmitates & morbos per Iudæorum regionem curauerat; qui Hæmorrhoidiam duodecim annos sanguinis profuuo laborantem, sanauerat; qui paralytico, triginta octo annos, ad piscinam aquæ morum expectanti, sanitatem reddiderat; qui seruo Centurionis paralyti distento membrorum usum restituerat; qui socrum Petri magnis febribus laborantem, ab iisdem liberauerat. Sed altius illa rem reperiuere, & ab vltima memoria exemplum hausere; sciebant se esse eum ipsum, qui Ezechiam Regem, de cuius vita medici desperauerant, sanitati restituerat; atq; hinc, non dico spem, sed firmam & indubitam fiduciam, sanitatis recuperandæ concepere, dicentes: *Domine, ecco quem amas infirmatur.* Breuis hæc & curta oratio est, sed fide ac spe plena. Orant illæ, ut Iacob. Apostolus orandum monuit, *Postula in fide nihil hæsitans.* Deinde jam longo vsu, & familiari eius consuetudine perspectum habebat, eum benignitatis ac misericordiæ, fontem esse: didicerant quoque à Psalmista: *Sperent in te qui non nouerunt nomen tuum, quoniam non derelinquis quærentes te.*

Dicere olim solebat Demetrius Phalereus, *Amicos in rebus laetis adesse debere vocatos, ac in aduersis non vocatos:* Hinc germanæ illæ tantum aiunt, Domine hic de vita agitur eius quem vnice diligis, ac summo amore complecteris: nihil addunt amplius, nihil postulant aut decernunt aliud: sciunt Deum nouisse omnia, ac semper nobis quæ necessaria sunt, abunde & libenter elargiri.

4. Reg. 1.

Matth. 9.

Ioan. 5.

Matth. 8.

4. Reg. 10.

Iacob. 1.

Psal. 9.

Demetrii Phalerei dictum.

Plato, cumq; securus D. Thomas tradit, Confucius Lacedæmonios nihil aliud à Dijs postulare dol. acedæ solitos, quam ut quæ vtilia reip. viderentur, monitorum darent, cætera Deorum arbitrio relinquendo. in orandis Idipsum hoc loco & sorores hæ præstitisse dijs. videntur, dicentes: *Ecce quæ amas infirmatur.*

Quid dicitis pia sorores? frater vester à Deo diligitur, quomodo morbo diuexatur? quis credat Deum tribulationibus & calamitatibus probare eos, quos habet charissimos; Mouit hæc olim quæstionem fortissimus ille populi Israëliti dux Gedeon; cum enim ab Angelo salutareretur: *Dominus tecum virorurum fortissima.* statim hæc ei quæstionem proposuit: *Si Dominus nobiscum, quomodo tanta mala patimur?* Idem inter Iob, eiusque amicos olim disceptatum fuit, qui afferebant iustis nullas à Deo calamitates & afflictiones immitti posse. Quin & Sampsonis vxor Dalila de marii in se affectu expostulans, ait: *Quomodo dicit quod amas me, cum animus tuus non sit mecum.* Idem omnino hæc sorores, licet recte innuere voluisse videtur, *Ecce quem amas, infirmatur:* quasi dicere voluissent, Quomodo te erga fratrem nostrum affici dicitis, Domine, eiusque commodis studere, cum tam graui eum morbo cruciari patiaris? æger enim decumbit, & vsq; ad mortem decumbit.

Sapienter, meo quidem iudicio ô Martha, Dilectos tuos; ô Magdalena, locuta estis, ac bene fundata vestra est oratio: solet enim Deus quos diligit, castigare. eosque plus ceteris, tribulationibus & afflictionibus premere: ita namq; Deus cum dilectis suis agit, ut Angelus olim cum Iacob Patriarcha: cum enim Angelus integra nocte cum eo luctatus fuisset, abiens cum in femoris neruo percussit, qui deinde emarcuit, mox benedictionem suam ei elargitus. Deus quoq; post diurnam amicitiam & vsu, amicos tandem castigat, tribulationumq; ictum ijs infligens, in mundi prosperitate eos claudos reddit; sed inde euocatos benedictionibus cumulare consuevit.

Quod olim Deus cum Hebræis in captiuitate Ægyptia detentis, & eadem jam jam liberandis; id plerumq; cum amicis, electis, & prædestinatis agere consuevit, quos è mundi captiuitate educere conatur: diabolus illis,

Iud. 6.

Iud. 16.

Gen.

Allegoria.

illis, loco Pharaonis est, mundus Aegypti: caro, carceris, tentationes, afflictionum; & vt eos inde cripiat, per rubrum tribulationum mare eos educit.

Caelum igitur in caput iustorum aduersitates & afflictiones effundit, vt eos e mundo educat; quibus si carerent, longiorem in eorum moram traherent. Augustinus Israelitas admiratus, cur in Aegyptum, in qua tot laboribus & afflictionibus olim tam diu exerciti erant, reuerti maluerint, quam in deserto Angelorum esca enutriti, exclamat: *Quid fecissent: si omnia prospera illis fuissent in Aegypto, cum etiam ita flagellati in eam media via redire vellunt.* Ita quoque mihi dicere liceat Augustine, Quid non mundi amatores facerent, quis eos educere posset, si laeta semper aura afflaret, cum vix tot pressi calamitatibus, tot etumnis grauati, inde queant educi?

Gen. 11. Monebant olim Angeli Loth, vt sese Sodomam eriperet, quae iam iam igne consumenda, ac fulmine sulphureoque igne esset euetenda: & tamen bene monentibus credere nolens, violenter quodammodo eiecitus est, *Coe. erunt eum excita.* quis igitur eum educere poterit, si Angeli omnia laeta, & orbis prosperitatem denuntiaissent. Si tribulationum multitudo, cogit te mundi Sodomam exire, o homo, vt te a diuina iustitiae fulmine tuearis, quis alioquin te cripiat? si omnia tibi ad votum fluerent & ad voluntatem omnia cederent, quis te respicere ac retrogredi cogere?

Gen. 11. Quamdiu Laban benignum se ac mitem Iacobo demonstrabat, nunquam ille de eo relinquendo cogitabat; sed statim vt frontem nubilam ac rugosam, supercilia erecta, oculos liuidos, totumque vultum ei subiratam ostendit, domum paternam cogitauit, ac de reditu in patriam agere coepit, tubirati hominis vultum sustinere detrectans. Id ipsum & hominibus huius mundi accidit: quamdiu n. vetus ille idololatra Laban, mundus, in qua benigne arridet & fauet, quamdiu filias suas; id est, voluptates, in matrimonium se datum spōdet, quamdiu omnia ad votū fluunt, de eo relinquendo ne minimum cogitant; de caelo, vbi illorum patria est, ne minima mentio est. Sed statim vt eum propius intuentur, ac vultum eius in diuersa mutatū agnoscūt,

Tom. 1. Bessai Quadrag.

benignitatemque; illam in crudelitatem conla de eo de- uerlam, prospera in aduersa, affectus in per- ferendo est secutiones, & plurimas tribulationes, ingru- mentio. ere; tum demum de reditu in patriam cogitare incipiunt, tum illis caelum in mentē venit, ac sese de mundo protipere gestiunt.

Tradunt rerum naturalium scriptores, Conceptus Draconem dextra manu captum, sequi nol- egr. le; ac refractarium esse, sed sinistra apprehensum, ducentem sequi: huic similes esse caeso mundanos: in prosperitate enim; quam per manū dextram intelligimus, superbiunt, ac caelo eos ad se trahere conanti & vocitanti resistunt, sed cum tristior fortuna acciderit, & angustiae animi ingruunt, statim vocati obsequuntur. Huc respexisse visus est Dauid, cum ait: *Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis:* ac si diceret: Si infirmitates & afflictiones Domine, quae per sinistram significantur homines deiciunt ac proster- nunt: prosperitates sane, quae interdum accidunt, decem millia fundunt, decem millia profligant. Vnde euidenter apparet Domine, nihil à te electis tuis melius aut salutarius quam afflictiones dari posse; vti Lazaro amico tuo integerrimo quemque; ita diligebas, etiam immisisti.

Iam ad reliquum historiae progrediamur, III. Christus igitur de Lazari infirmitate factus certior, in Iudaeam properat, cui sorores dolore ac tristitia confecta mortemque fratris deplorantes obuiam procedunt. Progreditur primo Martha, & his Dominum verbis compellauit: *Domine si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus.* Vbinam haesisti Domine, cur tam procul à domo nostra abfuisti: te, cum maxime necesse foret; caruimus: tristem ecce casum Domine, quem sine lachrymis explicare nequeo, fratrem nostrum Lazarum abstulit atra dies, & funere meruit acerbo: Lazarus esse desit, qui totus erat tuus, quemque vnice diligebas. Iam quattiduo sepultus est: o amaram & lugubrem mortem, sane si hic adfuisses, tristis ille casus nunquam accidisset.

Illinc vero Magdalena confecta tristitia, ac vocem intercludentibus lachrymis se ad Domini pedes prosternit, quodque lingua proferre nequit, lachrymis euincere se posse

Iii sperat.

Zuc. 5.
4. Reg. 4.

Psal. 94.

1. Reg. 5.

Figura.

sperat. Qui fieri dicam Magdalena, vt toties Domini pedibus aduoluaris? Meminerat, Auditores, hic sese resurrectione animæ impetrasse, idco fratris sui resurrectionem ibidem sese impetraturâ sperat. Meminerat Sunamitidem ad Prophetæ olim pedes prostratam, filio vitam obtinuisse, se vero ad pedes Iesu Christi prostratam, vitâ charissimi fratris obtinere posse. Didicerat quippe è Psalms Dauidicis, *Adoremus & procidamus ante Deum, ploremus coram Domino.*

Redemptor vero noster vndiq; sese impetitum precibus, & obsecratione ardenti presum videns, hinc scilicet Martha lamentis & Mariæ lachrymis, illinc vero Lazari amore ad sepulchrum accedit, & nos simul ad alterum concionis membrum, in quo vbi Lazarum foetentem, grandi coopertum marmore pedes manusq; vincitum, reperit (quem ante ostiduum sospitem, integrum, valentem, & incolumen viderat) lachrymas præ ingenti animi affectu tenere non potuit, sed *lachrymatus est Iesus.* Domine Iesu Christe quid ploras? vnde hæ lachrymæ? anne forsitan quod diffidas Lazarum ad vitam redire posse? an vero quod eum defunctum videas: Nequaquam Domine, nequaquam, non illa lachrymarum tuarum causa, scio namq; te vno verbulo vniuersam hanc mundi machinam è nihilo produxisse & lóge tibi facilius esse mortis portas referare miseroque Lazaro vitam reddere. Noui adhæc, Domine, & docuit me Anna prophetissa, te illum esse qui *deducis ad inferos, & reducis.* Vnde igitur hic lachrymarum imber? quæ tantorum suspiriorum clamor umque causa: Vnica peccati in quo peccator tam securus agit, consideratio, hos gemitus, hæc suspiria, singultus hos, & lachrymas cient, cuius imaginem ad viuum in Lazaro hoc expressum vider. Hæc causa & ratio est, cur hodie lachrymatus aeremq; clamoribus impleuerit, atq; imo pectore traxerit suspiria. Cum amici Iob nudum eum & afflictu in simatio sedentem, ac testa faniem radentem intuerentur, septē continuo diebus eius calamitates animo voluentes, illachrymati sunt. Hic vero videas Iesum; Lazari amicum, cum eundē in tumulo protensum, ac semiputridum videret, amare lachrymantē.

David Rex morte dilectissimi sui Ionathæ *1. Reg. 3.* audita, totus in fletum resoluebatur. Christus vero rex cognito amicorū suorum primum Lazarum ad patres abiisse, vidensque eum in sepulchro iam conditum, vbertim fleuit.

Contemplamini igitur hic verum illum *Gen. 47.* Ie Iephum, qui dominatur in tota terra Ægypti, super colla fratrum procumbendo lachrymantem: ò vere diuinas lachrymas, ò lachrymas sublimæ mysterium spirantes! Tres quidem mortuos Dominus ad vitam reuocauit, filiam sc. Archisynagogi, filium viduæ in suburbis Naim, & hodie hunc Lazarum: at nusquam lachrymassè, nisi hodie, legitur. Illic præter ipsum miraculum nihil est, quod admirationem mereatur, nō sunt lachrymæ, neque alia cæremonia: hic vero scitent. Si quis enucleatius rem indagare velit, poterit per tres hosce mortuos tria peccati genera intelligere, originale scilicet, veniale & actuale: vel peccata operis, oris, & cordis. Resuscitatio filia Archisynagogi, in domo facta cogitationem denotat quæ nondum animas fores exiuit. Filius viduæ ad portam ciuitatis. Nam resuscitatus, verba significat, quæ iam in ore, quod animæ porta est, versantur: & quemadmodum vterque facili negotio ad vitam reuocatur; ita quoq; veraque illa peccata facile à Deo remittuntur. At per Lazarum, qui iam quattuordecim annis est, qui iam in tumulo foetens iacet, & in cuius resuscitatione Dominus ita sudat, peccatum opere ipso completum, quod iam inueteratum, iam in sepulchro prauæ consuetudinibus conditū est, designatur. Hem quanta in huiusmodi resurrectione difficultas! Hic opus, hic labor est, hic necesse est Iesum lachrymari, & imo de pectore trahere singultus, atq; voce inclamare *1. Reg. 5. & eni foras.*

Certissimum deinde est, omnia facillime IV. peccata remitti, præter id quod iam consuetudine inoleuit, inualuit, animoq; iam vsu tum iam ipso insitum quodammodo est, & in tumulo vsq; peccati diuturnæ consuetudinis cōditum quod difficile admodum eluitur. Hinc duæ illæ sorculter ad res fratrem iam abhinc quattuordecim annis in sepulchro positum, ac semiputridum ad vitam reuocari posse nunquam credere potuerunt.

Duo-

Tres motui quos Christus ad vitam reuocauit tria peccatorum genera denotant.

Lib. per Ma. con. diu.

Gregoria. Duo quoque illi viatores, qui in Emaus proficisciebantur, videntes iam tres dies effluxisse, ex quo Dominus in sepulchro conditus erat, omnem spem eum rediuiuum videndi amiserant. Tres etiam illæ Mariæ nunquam eum visuras sese putabant, aut eum monumento exire posse; nisi ingens ille lapis primum ab ostio monumenti esset reuolutus: Hinc dixerunt inuicem: *Quis reuoluet nobis lapidem?* His omnibus edocemur, quam difficile resurrectio spiritualis, peccatoris scilicet, cui ingens prauæ consuetudinis saxum incumbit, vel qui iam non dicam triduo, sed triennio in peccatorum tumulo iacet, iustificatio contingit. Difficilis tua resurrectio fuit quadriduane Lazare, ac multo sane difficilior tua peccato quadriennio mortue, tua inquam iustificatio.

Im. 1. Ingens profecto miraculum fuit, post triduum Ionam de profundo pelagi emergentem, at de ventre ceti prodeuntem intueri. At longe maius miraculum est post triennium, peccatorem obfirmatum, & obstinatum, a centro inferni prodeuntem, videre, & eum de peccati ventre per cetum designati prodire, & ad solem gratiæ reuerti.

Christus tempore passionis Patrem tertio orauit antequam discipulos sopore grauatos excitare potuerit. O peccatores, qui in peccatis vestris sepulti iacetis, quoties vos celestis ille spiritus visitet necesse est; quot ille vobis inspirationes debet ingerere, quot miraculis opus est antequam resipiscatis? Et sane secundum Arist. consuetudo est altera natura:

Hier. 13. *Quam licet expellas furca, tamen usque recurret, ut ait Horat. Nunquid enim Æthiops poterit mutare pillem suam, & pardus varietates suas? dicit Propheta. Quin potius, ô vates ais? Nunquid potest peccator vsu consuetudineque; inueteratum aliquod peccatum eluere? Vere igitur difficile fuit Lazarum ad vitam reuocare.*

Lib. 3. de panem. *Magna vis consuetudinis.* Mirum est, inquit Chrys. quantum in vtramque partem possit consuetudo: filij Israel licet tuauissimo mâna in deserto pascerentur, semper tamen ad allia & cepas Ægyptias aspirant, quoniam illis in Ægypto assueuerant. Referunt Platonem Philosophum, licet

vnum nec plures in mundo Deos esse crederet, sciretque reliquos, innumeros Deos statuendo, turpiter labi, nunquam publicis conuentibus in quibus Deorum illorum festa & solemnitates agebantur, abstinuisset, sed ijs sepe quoniam ita assueuerat, interfuisse. Tradit etiam Plutarchus magnum Macedonum regem Alexand. vniuersum licet orbem sub imperium redegerat, nunquam tamen consuetudinem, aut prauos, quos à Leonida magistro imbiberat, mores, deponere & exuere potuisse. Sed videte præter hæc omnia Lazarum quadriduo tantum mortuum, ad vitam non nisi magno labore posse reuocari, & non nisi clamante & lachrymante Christo.

Et infremuit, & clamauit voce magna. Non Duo conne sufficiebat Domine fleuisse, opusne adceptus à hæc erat vt infremes, & voce magna clatura produmares? Audire mihi vocem videor respondentem, vt hinc infelix peccator discas quã *Richard. de difficili negotio* peccatis resusciteris, id est, *S. Victor in Apocal.* quam difficulter resipiscas. Solet Leo vt naturalium rerum scriptores tradunt, catulos quos mortuos parit, rugitu ad vitam reuocare. Hic porro Leonem de tribu Iuda audias frementem & rugientem & clamore valido reboantem, vt catulo suo Lazaro mortuo, vitam restituat.

Referunt iidem ceruas foetus suos non nisi celo tonante edere; hic vero terra & sepulchrum instar ceruæ ad vocis Christi tonitru *Luc. 19.* Lazarum de ventre rediuiuum proferunt, solemque faciunt intueri. Huc respexit nimirum Apostolus cum ait: *Cum clamore valido & lachrymis offerens exauditus est & omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æterna.*

At ô dulcissime Iesu, equidẽ oculos lachry Alius conmis suffusus, ad lachrymas tuas venio, tecum ceptus à ploro ploras Heraclite; reuocant enim mihi natura peillæ in memoriam, quod Solinus scribit, esse titus. scilicet fontem, extinctas qui faces reaccedat, Oculos tuos: Domine, tales esse fontes, cur non liceat dicere, quæ aquis suis, lachrymis nimirum, facib. extinctis amissum lumẽ reddant; excitant enim mortuos & Lazarum hodie ad vitam reuocabunt. Heu! quam frequenter te lachrymãtem benignissime redemptor intueor: neque enim hic primũ est, quod

Matth. 4.

fleueris. Vidi namq; te alias super ciuitate Ierusalem, eius excidium prelagendo fleuisse. Vidi te ab hinc duobus annis in deserto quadraginta diebus ac noctibus quotidie lachrymas fundentem. O igitur vere sanctas ac diuinas lachrymas; magni reuera amoris characteres. Id namq; hinc Iudæi colligunt dicentes: *Ecce quomodo diligebat eum?* Dicis quidem, Philosophi, voces signa esse conceptuum: ego vero lachrymas argumentum esse amoris: Vnde Tullius: *Fideles testes amoris cordis lachryme sunt.*

De amicitia.

An te igitur Lazare, vos inquam peccatores, lachrymæ illæ, fremitus illi ac clamores non excitabunt? *Lazare veni foras.* Quid? o peccator, in Sodomam sulphureos imbres ac fulgura Deus eiacularur, grandinæ in Ægyptios emittit, in Babylonios fulmina eui-brat, super te vero non nisi lachrymatur. O ingens amoris signum! deplorat exitium ac perditionem, animæq; tuæ ruinam Deus, tu vero ne minimam lachrymulam emittes? *Veni foras.* Respice obsecro miserum hunc Lazarum, in eumq; oculos conice, & cogita animam tuam, cum in peccato agit, deteriori in loco versari. Heu miser peccator, si calamitates, si miserias, in quas peccatum te cõiicit, perspiceres, non sufficerent tibi credo lachrymæ, ad calamitatem deplorandam. Omnium enim quæ hæcenus collegisti meritum iacturam pateris, omnemq; priorem iustitiam amittis, omnes merces spirituales vnico momento in mare deiciis. Vnde Ezechiel: *Omne iustitia eius non recordabuntur amplius.* Omnium quoq; gratiarum donorumq; celestium influxus euauit, quin & Deum ipsum perdidisti. An non sanguineis, si fieri posset, lachrymis hæc ruina, vastitas hæc & excidium deplorandum foret? an non hic dicere liceat? *Fuerunt mihi lachryma mea pennis: dicit ac n. etc.* dum dicitur mihi quotidie ubi est Deus tuus? surge igitur Lazare, *Veni foras*, exi sepulchro, egredere e putredine & vermibus, rumpe nexus ac vincula, & dicit eum Davide iam ab adulterij morte suscitato: *Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis.*

Ezech. 18.

Psal. 41.

Eia igitur Domine miseris animas nostras in peccatis iam sepultas, iam ferentes,

iamque putridas & consumptas exfufcita: *Pertruerunt enim & corrupta sunt cicatrices meae a facie insipientia mea;* neque enim illa ab hinc quadriduo sepulta sunt, sed tot menses, totque anni elapsi sunt, ex quo in peccatorum suorum sepulchro lateant & putrescant. Earum imaginem in Lazaro, Domine, expressam video: iis namque sepulchri loco, peccatum est: saxi pertinacia & obfirmatio: prauaq; consuetudo, loco vinculorum. Accede igitur tu Thaumaturge, miraculorum parator, ac miseris hosce Lazaros exfufcita. Duæ ecce sorores eius, Ecclesia triumphans & militans, te obsecrant & orant quam possunt maxime, huius quippe typum gerit Martha, illius vero Magdalena. Aperias igitur Domine hæc sepulchra, reuolue ingentia hæc saxa, dissolue vincula captiuitatis nostræ: cumque nos in plenam libertatem restitueris; vitamque gratia tua reddideris *tibi Psal. 113. sacrificabo hostiam laudis:* corpora quidem, quæ hoc in mundo obsequium exhibeant; animas vero, quæ te in altero laudent & glorificent, Aueni.

SABBATO POST DOM. IV. QUADRAGESIMÆ.

Partitio.

1. *Encomium solis.*
2. *De luce.*
3. *De proprietatibus lucis.*

Ego sum lux mundi, qui sequitur me, non ambulat in tenebris. Ioan. 9.

FIGVRA.

Promisit olim Deus virtute omnipotens, *Malach. 4.* tempore æternus, essentia incomprehensibilis, & omnibus in rebus infinitus, emissurum sese aliquando solem iustitiæ, qui in terris illucesceret, mundum illuminaret, & tenebras ab vno mundi cardine ad alterum vsque dispelleret. Cum oculos in hodiernum Euangelium conicio, lucidum illum solem mihi videor intueri, qui splendore suo